

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

w Szkole Podstawowej im. Św. Królowej Jadwigi

w Więclawicach Starych

Rok szkolny 2023/2024

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do refleksyjnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu.

Doradztwo zawodowe realizowane w Szkole Podstawowej im. Św. Królowej Jadwigi w Więclawicach Starych ukierunkowane jest na:

- rozwijanie kompetencji karierowych ucznia
- wspieranie kompetencji doradczych nauczycieli
- wspieranie kompetencji doradczych rodziców
- wykorzystywanie lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych ucznia w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej

Cele ukierunkowane na ucznia:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej
- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika

- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie
- rozwijanie kompetencji transferowalnych
- rozwijanie umiejętności uczenia się
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli
- wskazanie na źródła informacji dotyczące informacji na temat ofert edukacyjnych i doradczych na terenie miasta Krakowa i powiatu krakowskiego

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- aktualizacja wiedzy na temat ofert krakowskich szkół ponadpodstawowych
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych
- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego
- wzmacnianie proaktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych merytorycznie źródeł informacji

Formy pracy

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII
- lekcje z wychowawcą
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej)
- warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami
- spotkania z ekspertami
- wycieczki zawodoznawcze
- spotkania z rodzicami
- rada szkoleniowa (wsparcie doradcze dla nauczycieli)
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki

Oddział przedszkolny „0”

Cele ogólne:

Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka

Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych

Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień

Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

Realizacja powyżej wskazanych treści jest wkomponowana w realizowany na tym etapie edukacyjnym program wychowania przedszkolnego

Ponadto w ramach preorientacji zawodowej

- zrealizowany zostanie projekt „Każdy zawód jest potrzebny!” na podstawie książek: B. Forma, A. Przepióra, Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016
- zrealizowane zostaną wybrane według uznania i potrzeb nauczyciela zajęcia na podstawie publikacji: M. Bujakowski, I. Chmiel, J. Hytkowska-Fąfara, K. Łabędzka-Stanecka, K. Sarad-Deć, D. Sowiak, Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
 - Urządzamy kąciki zainteresowań
 - Pokaz naszych zainteresowań
 - Zielono Mi!
 - Wiem, kto pracuje w przedszkolu
 - Jak jest w szkole?
 - Gdy będę większy, to...
 - Mój pokój mój – mój świat
- według uznania i potrzeb nauczyciela w ramach doradztwa zawodowego zrealizowane będą wycieczki do miejsc pracy oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.

Literatura

Bujakowski M., Chmiel I., Hytkowska-Fąfara J., Łabędzka-Stanecka K., Sarad-Deć K., Sowiak D., Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Grzeszkiewicz B. (red.), Preorientacja zawodowa dzieci w wieku przedszkolnym, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2004.

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Strzezińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Filmy

<http://www.abc.tvp.pl/19256593/kulisy-czyli-blekitek-poznajemy-zawody>

Klasy I-III

Cele ogólne:

Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka

Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych

Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień

Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej

edukacji wczesnoszkolnej. Zajęcia realizowane są na podstawie programów:

Klasa I - III. Cykl Nowi Tropicieli Zestaw podręczników. Nr w wykazie MEN dopisać

Ponadto w ramach orientacji zawodowej

- zrealizowane zostaną (według uznania i potrzeb nauczyciela) zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszewska, E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017.
(<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
 - Brawo ja! – prezentacja własnych talentów
 - Zawód moich rodziców
 - Halo! Usterka! Szukam pomocy
 - Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły
 - Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
 - Po co się uczyć?
 - Jak zmieścić dzień w słoju?
- zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Klasy IV-VI

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych
- Rozwijanie umiejętności uczenia się
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

W roku szkolnym 2023/2024 zadania w zakresie orientacji zawodowej realizowane będą poprzez:

1. zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą na podstawie publikacji:

J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. Wychowawcy wybierają temat/tematy zgodnie i spójnie z programem wychowawczym realizowanym w danej klasie. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych
- Wybieram ten zawód, bo...
- Jak oszczędzić pierwszy milion?
- Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się

- Umiejętności – od przeszłości do przyszłości
- Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych;
http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej

<http://www.scholaris.pl/zasob/103923>

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014;

<http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEZiU, Warszawa 2006

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEZiU, Warszawa 2004

Klasy VII-VIII

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej

- Rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy
- Przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych
- Rozwijanie umiejętności uczenia się
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

Formy realizacji treści

I. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

Tematyka zajęć w klasie 7

1. W czym może mi pomóc doradca zawodowy?
<https://mapakarier.org/scenariusze-lekcji/85/scenariusze-zajec-dla-klas-vii-i-viii-publi-kacja-szkola-praca-przyszlosc/>
2. Poznaj swoje preferencje.
3. Co lubię? Jakie mam umiejętności?
4. Zawody wczoraj, dziś, jutro i pojutrze.
<https://mapakarier.org/scenariusze-lekcji/73/zawody-wczoraj-dzis-jutro-i-pojutrze/>
5. Czy roboty zabiorą nam pracę? (Sztuczna inteligencja).
6. Oferty edukacyjne po szkole podstawowej, czyli gdzie i jak mogę się dalej rozwijać
7. Zgadnij, jaki to zawód.
8. Zawód, który do mnie pasuje
9. 7 nawyków skutecznego nastolatka
https://www.youtube.com/watch?v=YKkRcgPJlsQ&ab_channel=KrzepkiMaluch
10. Dobry plan drogą do sukcesu
11. Dobra praca, kiepska praca – co warto brać pod uwagę wybierając zawód?
12. Co warto brać pod uwagę wybierając kolejne etapy kształcenia?
13. Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?

Tematyka zajęć w klasie 8

1. System edukacji w Polsce
2. Etapy projektowania kariery zawodowej – jak przygotować się do rekrutacji do szkół ponadpodstawowych
3. Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych
4. Jak zostać fachowcem , czyli o roli kwalifikacji i kompetencji w profilu zawodowym

5. Gdzie warto szukać pomocy w podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły i zawodu
6. Uczymy się nie tylko w szkole – o roli edukacji nieformalnej i pozaformalnej w projektach karierowych
7. Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron
8. Jak Cię widzą, tak...Cię zatrudnią – o pułapkach autoprezentacji
9. Praca po znajomości? A dlaczego nie? O roli networkingu w projektach karierowych
10. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego)

II. Lekcja wychowawcza (klasy VIII) „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych”

III. Zajęcia z nauczycielem wychowawcą.

Klasa VII – Jakie wartości są dla mnie ważne?;

Klasa VIII – Rozpoznaję swoje aspiracje.

(<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

V. Udział w FESTIWALU ZAWODÓW

VIII. Indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne

Literatura dla ucznia

Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007

Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEZiU, Warszawa 2017

Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009

Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017

Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008

Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2012

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004

Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2007

**PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU
DORADZTWA ZAWODOWEGO
w roku szkolnym 2023/24**

1. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

	Tematyka działań	Liczba oddziałów, których dotyczą zadania	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna

1.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2023/2024	---	dyskusja, analiza potrzeb	wrzesień	Doradca zawodowy/koordynator
2.	Webinar dla doradców zawodowych „Diagnostyka w doradztwie zawodowym” realizowany przy współpracy z MAPĄ KARIER	---	webinar	07.09.2023	Doradca zawodowy
3.	Konkurs plastyczny „Gdy dorosną zostanę... zawodowcem	Klasy I-III	konkurs	6-22.09.2021	Wychowawcy klas
4.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów	klasy VIII	Sondaż (ankieta) Dyskusja grupowa	październik	Doradca zawodowy/koordynator
5.	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych	klasy VIII	Sondaż	październik	Doradca zawodowy/koordynator

6.	Analiza danych uzyskanych z diagnozy	---	prezentacja i omówienie uzyskanych informacji; spotkanie z wychowawcami klas, pedagogiem	listopad	Doradca zawodowy/koordynator
7.	Realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII i VII	Klasy VIII, klasy VII	zajęcia obowiązkowe	Wg harmonogramu	Doradca zawodowy
8.	Szkolenie dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej „Doradztwo zawodowe w przedszkolu i klasach I-III – założenia i rozwiązania metodyczne	Nauczyciele	szkolenie	listopad	Doradca zawodowy
9.	Szkolenie dla nauczycieli klas IV-VIII „Doradztwo zawodowe w pracy wychowawcy i nauczyciela przedmiotu – założenia i rozwiązania metodyczne	Nauczyciele	szkolenie	listopad	Doradca zawodowy

10.	Spotkanie informacyjno-doradcze dla rodziców „Jak pomóc dziecku wybrać szkołę i zawód”	Rodzice uczniów VIII klasy	spotkanie informacyjno-doradcze	listopad	Doradca zawodowy, wychowawcy klas
11.	Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego	---	gazetka ścienna	cały rok	Doradca zawodowy
12.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Uczniowie klas VIII	Indywidualne konsultacje	cały rok	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy
13.	Ewaluacja formacyjna	Klasy VIII	sondaż	Koniec semestru	Doradca zawodowy
14.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza realizacji założeń programu doradztwa zawodowego w I semestrze	---	dyskusja	Koniec semestru	Doradca zawodowy
15.	Koordinowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych	Klasy VIII	lekcje wychowawcze indywidualne konsultacje	semestr II	Wychowawcy klas, doradca zawodowy

16.	Festiwal Zawodów	Klasy VII/VIII	Udział w wydarzeniu	kwiecień	Wychowawcy klas
17.	Ewaluacja końcowa	Uczniowie klas VIII, VII, wychowawcy klas	sondaż	Po koniec II semestru	Doradca zawodowy
26.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza realizacji założeń programu doradztwa zawodowego w roku szkolnym	---	dyskusja	Po koniec II semestru	Doradca zawodowy

Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli nie zostały ujęte w harmonogramie. Termin ich realizacji zależy od planów zajęć i lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.

Opracowanie: Barbara Dziarkowska doradca zawodowy.

Dyrektor Szkoły
M. Wolek
 mgr Monika Wolek